

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อลดผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคมของนิสิต มหาวิทยาลัยบูรพา*

Development of Training Curriculum for Reducing Impacts of Using Social Network of Students in Burapha University

รัตนภรณ์ จันวิไชย**

ดุสิต ชาวเหลือง***

สิรารรรณ จรัสศรีวิวัฒน์****

มานพ แจ่มกระจ่าง*****

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) พฤติกรรม ผลกระทบและแนวทางลดผลกระทบของการใช้เครือข่ายสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา 2) เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อลดผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา 3) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ ก่อนฝึกอบรมและหลังฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่อบรมด้วยหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อลดผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมของนิสิต มหาวิทยาลัยบูรพา 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่มีต่อการจัดฝึกอบรมเพื่อลดผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคม การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางลดผลกระทบ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา 380 คนได้จากวิธีการสุ่มอย่างง่าย และศึกษาหาแนวทางลดผลกระทบโดยสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน และระยะที่ 2 การพัฒนาและการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมกับนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 25 คน ได้มาจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ หลักสูตรฝึกอบรม แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์จากการฝึกอบรม แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ส่วนสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า

1. พฤติกรรมและผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และแนวทางลดผลกระทบของการใช้เครือข่ายสังคม คือ ควรมีการให้ความรู้และด้านความปลอดภัยของข้อมูลบนโลกไซเบอร์และควรจัดการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมอย่างปลอดภัย

2. หลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อลดผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา มีองค์ประกอบดังนี้ หลักการ จุดมุ่งหมาย จุดประสงค์การเรียนรู้ ขอบข่ายเนื้อหาสาระของหลักสูตร แนวทางจัดกิจกรรมการฝึกอบรม และการวัดและประเมินผล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$, $SD = 0.71$)

3. คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์หลังการฝึกอบรมสูงกว่าคะแนนก่อนการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

*วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

**นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

***อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาการอาชีวศึกษาและพัฒนาสังคม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

****อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ดร. ภาควิชาการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

*****อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาการอาชีวศึกษาและพัฒนาสังคม คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

4. ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อลดผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า ในภาพรวมผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.95, SD = 0.63)

คำสำคัญ : การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม/ ผลกระทบ/ แนวทางลดผลกระทบ/ เครือข่ายสังคม

Abstract

The objectives of this study were 1) to study behaviors, impacts and guidelines for reducing impacts of using social network of students in Burapha University, 2) to develop training curriculum, 3) to compare the pretest and posttest achievement scores of trainees, and 4) to study students' satisfaction towards training curriculum. The research and development training curriculum was divided into two phases. The first phase : Study the problems and guidelines for reducing impacts. The samples consisted of 380 students and five experts who were interviewed to obtain some guidelines and suggestions for reducing impacts of using social network . The second phase was the development and a trial of the training curriculum with 25 students. The research instruments were achievement test, questionnaires, construct interviews and training curriculum. The statistics used for data analysis were percentage, Means Standard Deviation, t-test, and One-way ANOVA.

The research findings were summarized as follows:

1. Overall, the behaviors and impacts of using social network of students in Burapha University were rated at high level. The guidelines for reducing impacts of using social network shared by five experts included there should be a development of a training curriculum for cyber security management and safety social network usage.

2. Training curriculum development of train curriculum for reducing impacts of using social network of students in Burapha University was comprised of 6 components, including : principle, goals, objectives, contents, training activities, and evaluation all of components were rated at the highest level ($\bar{X}$ = 4.76, SD = 0.71).

3. The score in training achievement of the posttest were significantly higher than pretest at .05 level of significance.

4. Overall, the level of students' satisfaction with training curriculum development of train curriculum for reducing impacts of using social network of students in Burapha University were rated at high level ($\bar{X}$ = 3.95, SD = 0.63).

Keywords : curriculum development/ impact/ guidelines for reducing impacts/ Social network

บทนำ

ในสังคมปัจจุบัน เทคโนโลยีสมัยใหม่มีบทบาทสำคัญอย่างมากในการดำเนินชีวิตประจำวันและการปฏิบัติงานก่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็ว ข้อมูลข่าวสารสามารถส่งผ่าน ถึงกันทั่วโลกอย่างไร้พรมแดนเกิดสังคมที่เรียกว่า “สังคมข้อมูลข่าวสาร” (Information Society) ซึ่งหมายถึง สังคมที่มีการนำสารสนเทศในรูปแบบต่าง ๆ มาช่วยดำเนินกิจกรรม ทั้งเพื่อตนเอง องค์กร สังคม และชุมชน ทั้งในรูปของเสียงการกระจายภาพและข้อมูล นวัตกรรมทางเทคโนโลยีที่เอื้อให้สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้ง่ายและรวดเร็วมากขึ้นโดยผ่านเครือข่ายของคอมพิวเตอร์ที่โยงใยไปทั่วโลกหรือที่เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า เครือข่ายสังคม

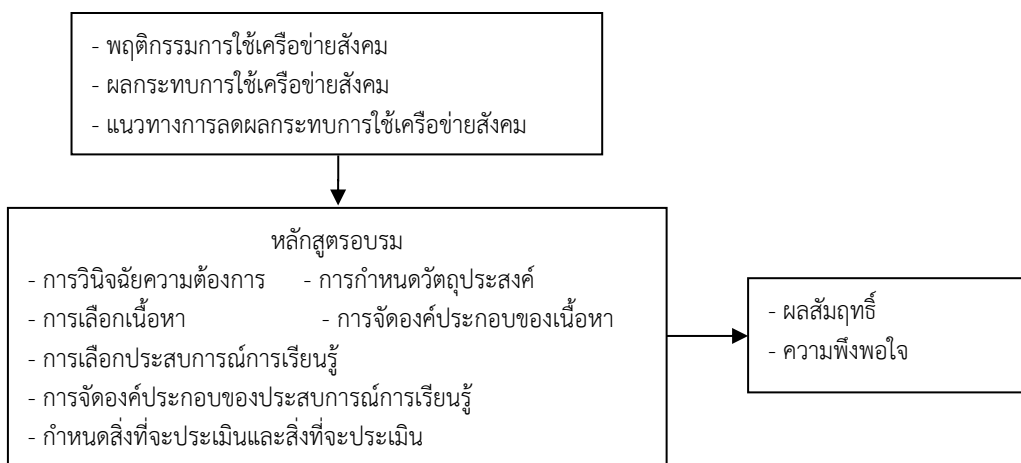
จากผลการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในปี 2555-2557 พบว่า มีแนวโน้มการใช้งานอินเทอร์เน็ตจะเพิ่มสูงขึ้น และส่งผลกระทบต่อตัวผู้ใช้เครือข่ายสังคมอย่างยิ่ง นอกจากนี้ ยังพบว่า กลุ่มประชากรที่มีการใช้งานเครือข่ายสังคมส่วนใหญ่เป็นวัยรุ่นที่มีอายุตั้งแต่ 18-19 ปี ซึ่งเป็นช่วงอายุที่ได้เริ่มเข้ามามีโอกาสในการเป็นนิสิตนักศึกษาในรั้วมหาวิทยาลัย

จากที่ผู้วิจัยกล่าวมาในข้างต้นนี้ ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษา เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อลดผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา โดยการสอบถามนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาถึงพฤติกรรมและผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคม เพื่อใช้ในการหาแนวทางลดผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคม โดยการสัมภาษณ์จากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านและจัดการอบรมให้กับนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อให้ทราบถึงผลกระทบและแนวทางการลดผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรม ผลกระทบ และแนวทางการลดผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา
2. เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อลดผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ ก่อนฝึกอบรมและหลังฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่อบรมด้วยหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อลดผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่มีต่อการจัดฝึกอบรมเพื่อลดผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. เพื่อทราบถึงพฤติกรรม ผลกระทบ และแนวทางลดผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา
2. ได้พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อลดผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา
3. เพื่อทราบถึงผลการประเมินหลักสูตรฝึกอบรมการลดผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมให้กับนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อลดผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา เป็นการวิจัยแบบวิจัยและพัฒนา (Research and development) โดยผู้วิจัยจะขอเสนอวิธีวิจัยตามขั้นตอนมี 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางลดผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตบางแสน ปีการศึกษา 2561 จำนวน 35,918 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตบางแสน ปีการศึกษา 2561 ซึ่งได้จากวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 380 คน (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 43)

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) รวมทั้งสิ้น 5 ท่าน มาใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้

ขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถามระดับพฤติกรรมและระดับผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคมสำหรับนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางการสร้างแบบสอบถามแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale)

2. นำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมแล้วจึงนำไปตรวจสอบคุณภาพในด้านของความเที่ยงตรงตามเนื้อหาด้วยการใช้ดัชนีความสอดคล้องโดยการให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient of alpha) ของ ครอนบาค (Cronbach) ได้ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวัดพฤติกรรม เท่ากับ 0.71 และแบบสอบถามวัดผลกระทบได้เท่ากับ 0.68

4. นำแบบสอบถามผลที่ได้มาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขก่อนจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนต่อไป

2. แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับแนวทางการลดผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษาเอกสารต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางการสร้างแบบสัมภาษณ์

2.2 นำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมแล้วจึงนำไปตรวจสอบคุณภาพด้วยการใช้ดัชนีความสอดคล้องโดยการให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน

2.3 นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้มาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขก่อนจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป

ระยะที่ 2 การพัฒนาและการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อลดผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา

1. การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อลดผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคม

ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อลดผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) สำรวจข้อมูลพื้นฐาน 2) การสร้างหลักสูตรฝึกอบรม และ 3) การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรและเครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

1.1 สำรวจข้อมูลพื้นฐาน เป็นการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อหาแนวทางการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม โดยผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูลพื้นฐานจากเอกสารที่เกี่ยวข้องและข้อมูลพื้นฐานของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา และผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่าง ๆ โดยการใช้แบบสำรวจในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทำให้ทราบถึงพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคม โดยพบว่า นิสิตมีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมใน 3 อันดับแรก ได้แก่ พฤติกรรมด้านการศึกษา พฤติกรรมด้านการติดต่อสื่อสาร พฤติกรรมด้านบันเทิง นอกจากนี้ในส่วนผลกระทบของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา โดยพบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาได้รับผลกระทบในการใช้เครือข่ายสังคมใน 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ด้านอาชญากรรม และด้านการศึกษา จึงได้นำไปใช้ในการหาแนวทางผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคมจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน โดยการใช้แบบสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล พบว่า ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะสรุปได้ว่า ควรมีการให้ความรู้และความสามารถด้านความปลอดภัยของข้อมูลบนโลกไซเบอร์และควรจัดการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมอย่างปลอดภัย จึงนำไปสู่การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อลดผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาในขั้นตอนถัดไป

1.2 การสร้างเครื่องมือวิจัยเครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย หลังจากสำรวจข้อมูลพื้นฐาน ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือเกี่ยวข้องกับการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 3 อย่าง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การสร้างเครื่องมือหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อลดผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคม

การสร้างเครื่องมือหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อลดผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคม โดยผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ Taba (1962) ซึ่งมี 7 ขั้นตอน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวินิจฉัยความต้องการ (diagnosis of needs) วิเคราะห์สภาพปัญหาความต้องการและความจำเป็นต่าง ๆ ของสภาพทางสังคม การดำเนินงานในขั้นตอนนี้เป็นการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาเพื่อใช้เป็นตัวกำหนดแนวทางหรือสภาพที่ต้องการให้เกิดกับผู้เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อจัดเตรียมข้อมูลที่จำเป็นในการสร้างหลักสูตร

ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดวัตถุประสงค์ (formulation of objectives) ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรฝึกอบรม และนำข้อมูลที่ได้จากการสำรวจพฤติกรรมและผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา มากำหนดจุดประสงค์ของหลักสูตร ผ่านการศึกษาปัญหา ความต้องการ ความจำเป็นของหลักสูตรฝึกอบรมแล้ว ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและกำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อลดผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา

ขั้นตอนที่ 3 การเลือกเนื้อหา (selection of content) การคัดเลือกเนื้อหาสาระวิชาให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ศึกษาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อลดผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา

เป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจและมีการปรับตัวเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้
 เครื่องมือช่างที่เหมาะสม โดยมีกระบวนการเลือกเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการลดผลกระทบการใช้เครื่องมือช่าง

ขั้นตอนที่ 4 การจัดองค์ประกอบของเนื้อหา (organization of content) จัดองค์ประกอบของ
 เนื้อหา นำมาจัดเรียงลำดับ การเน้นให้เหมาะกับวัตถุประสงค์ที่จะอบรม ระดับของผู้เข้ารับการศึกษาอบรม

ขั้นตอนที่ 5 การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ (selection of learning experiences)
 การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อฝึกอบรมตามหลักสูตรการฝึกอบรม เพื่อให้หลักสูตรฝึกอบรมมีประสิทธิภาพใน
 การฝึกอบรม โดยได้เลือกรูปแบบการฝึกอบรมแบบเน้นความรู้ความเข้าใจ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เข้ารับการศึกษาอบรมได้สังเกตเห็น
 ความสำคัญและตระหนักถึงผลกระทบการใช้เครื่องมือช่างอย่างแท้จริง เพื่อนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรมนำไป
 ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ขั้นตอนที่ 6 การจัดองค์ประกอบของประสบการณ์การเรียนรู้ (organization of learning experiences) เป็นการ
 จัดองค์ประกอบของประสบการณ์การเรียนรู้ของหลักสูตรฝึกอบรม ฝึกอบรม เพื่อให้หลักสูตร
 ฝึกอบรมมีประสิทธิภาพในการฝึกอบรม โดยได้เลือกการฝึกอบรมแบบเน้นความรู้ความเข้าใจมาใช้ในการพัฒนา
 หลักสูตร

ขั้นตอนที่ 7 กำหนดสิ่งที่ประเมินและสิ่งที่ประเมิน (determination of what to evaluate and of the ways and means of doing it) เป็นการกำหนดแนวทางการวัดและประเมินผลหลักสูตรฝึกอบรม โดย
 การใช้เครื่องมือและวิธีการในการประเมินผลดังนี้

- ประเมินด้านความรู้ เรื่อง การลดผลกระทบการใช้เครื่องมือช่างของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา โดย
 ใช้แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการฝึกอบรม
- ประเมินความพึงพอใจต่อหลักสูตรโดยใช้แบบสอบถามความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมหลังการ
 ฝึกอบรม

การสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการฝึกอบรม

การสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการฝึกอบรมซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ตอบข้อที่
 ถูกต้อง ได้ 1 คะแนน ตอบข้อที่ผิด ได้ 0 คะแนน สำหรับใช้ทดสอบหลังการอบรม โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างและเทคนิคการสร้างแบบทดสอบ โดยการวิเคราะห์จากจุดประสงค์ของหลักสูตร
2. สร้างแบบทดสอบให้สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้โดยเป็นแบบทดสอบนั้นเป็น

ข้อสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก

การสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรม

สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรม เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า
 (Rating Scale) กำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวกับการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจจากอินเทอร์เน็ต หนังสือและตำราต่าง
 ๆ เพื่อเป็นแนวทางการสร้างแบบสอบถาม
2. ออกแบบแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยแบ่งแบบประเมินเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นข้อคำถาม
 เกี่ยวกับความพึงพอใจด้านต่าง ๆ และส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่าง ๆ

1.3 การหาคุณภาพเครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย หลังจากการสร้างเครื่องมือวิจัยเครื่องมือ
 ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยแล้ว ผู้วิจัยได้นำการหาคุณภาพเครื่องมือที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 3 อย่างมี
 รายละเอียดดังต่อไปนี้

หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อลดผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา

1. นำหลักสูตรฝึกอบรมที่ได้สร้างขึ้นไปประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร ด้วยการใช้แบบประเมิน 5 ระดับ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร

2. นำหลักสูตรฝึกอบรมซึ่งได้คะแนนเฉลี่ยจากการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรจากผู้เชี่ยวชาญได้เท่ากับ 4.76 ซึ่งถือว่า ผ่านการประเมินจึงได้นำไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างในลำดับถัดไป

สร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการฝึกอบรม โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. นำไปตรวจสอบคุณภาพในด้านของความเที่ยงตรงตามเนื้อหาด้วยการใช้ดัชนีความสอดคล้องหรือ IOC โดยผู้เชี่ยวชาญ

2. คัดเลือกข้อคำถามที่ผ่านการประเมินที่มีค่าความเที่ยงตรงตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

3. นำไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อวิเคราะห์หาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก ทำให้ได้ข้อคำถามที่มีค่าความยากง่ายที่มีค่าระหว่าง 0.2 – 0.8 และค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไป จึงนำไปหาค่าความเชื่อมั่นจากสูตร KR-20 พบว่า ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.85 แล้วจึงนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในลำดับถัดไป

สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรม โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ตั้งเกณฑ์การประเมินและเกณฑ์การวิเคราะห์ผลของแบบสอบถาม

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปตรวจสอบคุณภาพในด้านของความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยใช้ดัชนีความสอดคล้องหรือ IOC โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน

3. คัดเลือกข้อคำถามที่ผ่านการประเมินมาคำนวณหาค่าความเที่ยงตรง โดยได้คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าความเที่ยงตรงตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบแล้วนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในลำดับถัดไป

2. การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อลดผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ นิสิตปริญญาตรี กลุ่มคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ เพราะเป็นกลุ่มที่ได้รับผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมมากที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับนิสิตปริญญาโทและนิสิตปริญญาเอก

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนิสิตระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 25 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. **แบบสอบถาม** มีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวิธีการแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง ให้แก่กลุ่มตัวอย่างที่มีความสะดวกและเต็มใจที่จะตอบแบบสอบถามและจึงนำมาลงรหัสในแบบลงรหัส (Coding form) และบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS

2. **แบบสัมภาษณ์** มีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

2.1 ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ใช้แบบสัมภาษณ์กับผู้เชี่ยวชาญที่มีความสะดวกที่จะตอบแบบสัมภาษณ์ โดยการนัดหมายเวลาในการสัมภาษณ์ตามความสะดวกของผู้เชี่ยวชาญ

2.2 ภายหลังจากการเก็บข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อตรวจสอบความถูกต้องโดยการแยกใจความความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการลดผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งหากมีข้อคำถาม ข้อสงสัยเพิ่มเติม หรือข้อผิดพลาด ทำการนัดเพื่อทำการสัมภาษณ์ครั้งต่อไป

3. การจัดการฟ็อกบอรม มีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 ก่อนการอบรม ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบวัดความรู้ก่อนการอบรม โดยการให้ผู้เรียนทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการฝึกอบอรม ที่ได้พัฒนาขึ้น เพื่อประเมินความรู้พื้นฐานของกลุ่มเป้าหมาย

3.2 จัดหลักสูตรฝึกอบอรมเพื่อลดผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาให้กับกลุ่มตัวอย่าง

3.3 เมื่อสิ้นสุดการอบรม ให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบวัดความรู้หลังการอบรม โดยการให้ผู้เรียนทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการฝึกอบอรม ที่ได้พัฒนาขึ้น และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบอรมเพื่อประเมินหลักสูตรฝึกอบอรมและความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบอรม

3.4 นำแบบทดสอบและแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัสในแบบลงรหัส (Coding form) และบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. พฤติกรรมและผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และแนวทางลดผลกระทบของการใช้เครือข่ายสังคม คือ ควรมีการให้ความรู้และด้านความปลอดภัยของข้อมูลบนโลกไซเบอร์และควรจัดการฝึกอบอรมเกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมอย่างปลอดภัย

2. หลักสูตรการฝึกอบอรมเพื่อลดผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา มีองค์ประกอบดังนี้ หลักการ จุดมุ่งหมาย จุดประสงค์การเรียนรู้ ขอบข่ายเนื้อหาสาระของหลักสูตรแนวทางการจัดการกิจกรรมการฝึกอบอรม และการวัดและประเมินผล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76, SD = 0.71$)

3. คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์หลังการฝึกอบอรมสูงกว่าคะแนนก่อนการฝึกอบอรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบอรมเพื่อลดผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า ในภาพรวมผู้เข้ารับการฝึกอบอรมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95, SD = 0.63$)

อภิปรายผล

1. พฤติกรรมและผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา มีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมด้านความบันเทิง ด้านการศึกษา และด้านการติดต่อสื่อสารตามลำดับ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาส่วนใหญ่มีการใช้เครือข่ายสังคมเพื่อผ่อนคลายความเครียด ซึ่งจากที่กล่าวมาในช่วงต้นนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของอมรรัตน์ วงศ์โสภา (2558) พบว่า พฤติกรรมการใช้งานเฟซบุ๊กของนักศึกษา มีวัตถุประสงค์หลักที่ใช้เฟซบุ๊กในการผ่อนคลายและติดต่อสื่อสาร และในส่วนถัดมาในด้านของการศึกษาและการติดต่อสื่อสารซึ่งอยู่ในระดับรองลงมาจากด้านการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิตส่วนใหญ่เห็นถึงประโยชน์ของการใช้เครือข่ายสังคมในส่วนของการสืบค้นหาข้อมูลต่าง ๆ และการใช้เครือข่ายสังคมในด้านการติดต่อสื่อสาร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชลธิชา

จួយาม (2558) ที่ได้พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการใช้เครือข่ายทางสังคมออนไลน์ในการศึกษาหาความรู้และใช้พูดคุยกับเพื่อน

ในส่วนของผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก พบว่า นิสิตมหาวิทยาลัยบูรพามีผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคมด้านเศรษฐกิจ ด้านอาชญากรรม และด้านการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะใช้งานเครือข่ายสังคมเพื่อให้เกิดความสะดวกสบายและเกิดประโยชน์มากที่สุด โดยเฉพาะในด้านเศรษฐกิจ อย่างการซื้อขายของออนไลน์เพราะสามารถเลือกซื้อค้าได้สะดวกและรวดเร็วประหยัดเงิน และมีสินค้าให้เลือกหลากหลายรายการ ตลอดจนสามารถเปรียบเทียบราคาของสินค้าได้ ซึ่งในส่วนนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของจรรยา ปันทวังกูร (2559) ที่พบว่า นักศึกษามีการใช้ประโยชน์และมีความพึงพอใจการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในระดับมากที่สุด ในการรับรู้ ความง่าย และการรับรู้การใช้ประโยชน์เครือข่ายสังคมออนไลน์เพราะสามารถทำได้สะดวก กว้างขวางและรวดเร็ว ได้รับข่าวสารมากขึ้นหรือได้พบปะกับบุคคลอื่นเพิ่มมากขึ้น รับ-ส่งข่าวสารต่าง ๆ ได้ จำนวนมากและหลากหลายประเภทได้ตามที่ต้องการ ใช้ประโยชน์เพื่อการพักผ่อนและคลายความตึงเครียดมากที่สุด แต่ถึงอย่างไร การซื้อขายออนไลน์ก็ไม่ได้มีแต่ข้อดีเสมอไป การซื้อขายของออนไลน์นั้นยังส่งผลทำให้เกิดผลกระทบด้านอาชญากรรมตามมาได้เช่นกัน ซึ่งจากปัญหาที่พบเจอต่าง ๆ จากการซื้อขายของออนไลน์ พบว่า มีปัญหาในเรื่องของการได้ของไม่ถูกต้อง ได้ของไม่ครบจำนวน หรือไม่ได้รับของที่ตั้ง เป็นต้น ในขณะที่ด้านการศึกษาที่ได้รับผลกระทบในอันดับสุดท้าย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาส่วนใหญ่จะใช้เครือข่ายสังคมมาใช้ในการสืบค้นข้อมูลเพื่อใช้ในการทำรายงานที่ได้รับมอบหมายจากอาจารย์ผู้สอน แต่กลับพบว่า ข้อมูลที่ได้รับมานั้นไม่เป็นความจริงหรือไม่มีการใส่อ้างอิงที่มาจากการนำข้อมูลที่นำมาใช้ในการทำรายงานมาด้วย ดังที่งานวิจัยเสาวภาคย์ แผลมเพ็ชร (2559) ที่พบว่า กลุ่มเป้าหมายได้รับผลกระทบทางด้านการศึกษาจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.01 ซึ่งจากที่กล่าวมาในข้างต้นนี้ ถือเป็นปัญหาสำคัญในอันดับต้น ๆ ที่กลุ่มนิสิตมหาวิทยาลัยจะต้องเล็งแก้ไขปัญหา โดยทางผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ไปใช้ในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเพื่อหาแนวทางลดผลกระทบของการใช้เครือข่ายสังคมให้กับนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา และแนวทางลดผลกระทบของการใช้เครือข่ายสังคม คือ ควรมีการให้ความรู้และด้านความปลอดภัยของข้อมูลบนโลกไซเบอร์และควรจัดการฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมอย่างปลอดภัยจากสถาบันการศึกษาต่างๆ หรือหน่วยงานองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนที่ได้จัดอบรมขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชลธิชา จួយาม (2558) ที่ได้พบว่า แนวทางการแก้ไขผลกระทบจากการใช้เครือข่ายทางสังคมออนไลน์ ว่า ควรให้รัฐบาลมีนโยบายในการป้องกันปัญหาที่เกิดจากการใช้สื่อออนไลน์ โดยในนี้ทางผู้เชี่ยวชาญส่วนใหญ่ ได้ให้คำแนะนำไปในข้างทางทิศทางเดียวกัน คือ ให้จัดสร้างหลักสูตรเพื่อลดผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคม เพราะต่างเล็งเห็นว่า การจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมมีความสำคัญ โดยถือว่าการจัดทำหลักสูตรเป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ (พงษ์ศักดิ์ ภูกาบขาว, 2540) โดยในนี้ผู้จัดทำจึงได้เกิดแนวความคิดการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อลดผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาข้างต้นนี้ขึ้นโดยในที่นี้ได้ศึกษาเอกสารต่างเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรต่าง ๆ จากหนังสือตำราต่างๆ เช่น การจัดองค์ประกอบของหลักสูตร และรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ Taba (1962) ที่ได้ลำดับขั้นการพัฒนาหลักสูตรไว้ 7 ขั้นตอน เพื่อให้ได้มาซึ่งหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อลดผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพาที่มีประสิทธิภาพ

2. หลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อลดผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคมของนิสิตมหาวิทยาลัยบูรพา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$, $SD = 0.71$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหลักสูตรถูกพัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบ โดยมีการจัดองค์ประกอบ ดังนี้ หลักการ จุดมุ่งหมาย จุดประสงค์การเรียนรู้ ขอบข่ายเนื้อหาสาระของหลักสูตร แนวทางจัด

กิจกรรมการฝึกอบรม และการวัดและประเมินผล และพัฒนาหลักสูตรตามรูปแบบของ Taba (1962) นอกจากนั้นได้มีการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรมโดยการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ ทำให้ได้หลักสูตรที่มีความเหมาะสมมาใช้ในการฝึกอบรมในครั้งนี้

3. คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์หลังการฝึกอบรมสูงกว่าคะแนนก่อนการฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เป็นเพราะกลุ่มเป้าหมายยังขาดประสบการณ์เกี่ยวกับเนื้อหาที่จะใช้ในการฝึกอบรมส่งผลทำให้ผลคะแนนก่อนเรียนที่ได้อยู่ในเกณฑ์ต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับก่อนเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของเอกรณ บางท่าไม้ ที่ได้พบว่าพฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตสร้างสรรค์จากการทดสอบก่อนเรียนหลังเรียนพบว่าจากการเรียนด้วยรูปแบบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการศึกษาความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหลักสูตรมีถูกพัฒนาขึ้นอย่างมีลำดับขั้นตอน และการเตรียมตัวในด้านต่างๆของการฝึกอบรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิวัฒน์ มีสุวรรณ ที่ได้พบว่าผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เพื่อส่งเสริมทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศด้วยกระบวนการห้องเรียนกลับด้านอยู่ในระดับ เหมาะสมมาก ($\bar{X} = 3.86, SD = 0.27$)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. มหาวิทยาลัยควรมีการสร้างช่องทางการติดต่อสื่อสารกับนิสิตให้หลากหลายโดยใช้เครือข่ายสังคมเป็นช่องทางหนึ่งในการประชาสัมพันธ์ การจัดกิจกรรม การนำเสนอ รวมทั้งการเรียน การสอนด้วย เพื่อให้เกิดการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. พฤติกรรมส่วนใหญ่ของนิสิตใช้เครือข่ายสังคมตลอดทั้งวัน ดังนั้นควรมีการนำเสนอข่าวสารข้อมูลสิ่งที่เป็นประโยชน์ และน่าสนใจของนิสิต

3. ควรมีการอบรมถึงข้อดี ข้อเสียของการใช้เครือข่ายสังคมให้กับนิสิตอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการสร้างความปลอดภัยในการใช้เครือข่ายสังคมที่ถูกต้อง

4. ควรเผยแพร่และให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้เครือข่ายสังคม พร้อมทั้งคู่มือการใช้ให้กับบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

5. ผู้บริหารควรให้การส่งเสริม สนับสนุนงานวิจัยเกี่ยวกับเครือข่ายสังคมอย่างต่อเนื่องเพื่อให้นิสิตสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาพฤติกรรมและผลกระทบการใช้เครือข่ายสังคมของบุคลากรทางการศึกษาในมหาวิทยาลัย

2. ควรศึกษารูปแบบการให้ความรู้ในการใช้สื่อสังคมที่เหมาะสมสำหรับนิสิต

3. ควรวิจัยและพัฒนาโปรแกรมเพื่อใช้งานในสื่อสังคมที่เหมาะสมสำหรับนิสิต

4. ควรศึกษาความต้องการของนิสิตด้านเนื้อหาในสื่อสังคม และวิจัยพัฒนาเนื้อหา เพื่อนำเสนอในสื่อสังคมให้สอดคล้องกับความต้องการของนิสิต

5. ควรมีการอบรมวิทยากรก่อนที่จะทำการฝึกอบรมนิสิต

เอกสารอ้างอิง

- จริยา ปันท้วงกูร. (2559). แนวทางการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักศึกษา มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารสังคมศาสตร์*, 5(1), 51-61.
- ชลธิชา จุ้ยนาม. (2558). พฤติกรรมและผลจากการใช้เครือข่ายทางสังคมออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดสุโขทัย. *Veridian E-Journal SlipakornUniversity*, 8(3), 84-95.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- พงษ์ศักดิ์ ภูกาบขาว. (2540). *การพัฒนาหลักสูตร หลักการและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: อลินเพรส.
- วิวัฒน์ มีสุวรรณ. (2561). ผลการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เพื่อส่งเสริมทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศด้วยกระบวนการห้องเรียนกลับด้าน. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 20(3), 162-172
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2555). *สำรวจการมี การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ. 2555*. กรุงเทพฯ : สำนักสถิติพยากรณ์.
- _____. (2556). *สำรวจการมี การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ. 2556*. กรุงเทพฯ : สำนักสถิติพยากรณ์.
- _____. (2557). *สำรวจการมี การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในครัวเรือน พ.ศ. 2557*. กรุงเทพฯ : สำนักสถิติพยากรณ์.
- เสาวภาคย์ แผลมเพชร. (2559). พฤติกรรมและผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดนนทบุรี. *วารสารสุทธิปริทัศน์*, 30(93), 116-130.
- อมรรัตน์ วงศ์โสภาก. (2558) พฤติกรรมการใช้และผลกระทบของสื่อสังคมออนไลน์ประเภทเฟซบุ๊กต่อการดำเนินชีวิตของนักศึกษา กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเลย. *วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย*, 10(33), 1-10.
- เอกนถน บางท่าไม้. (2560). การพัฒนารูปแบบกิจกรรมการเรียนการสอนบนเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมการใช้ อินเทอร์เน็ตเชิงสร้างสรรค์สำหรับผู้เรียนในระดับอุดมศึกษา. *วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร*, 37(1), 93-118.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). *Determining sample size for research activities*. *Education and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Taba, H. (1962). *Curriculum development: Theory and practice*. New York: Harcourt Brace and world.